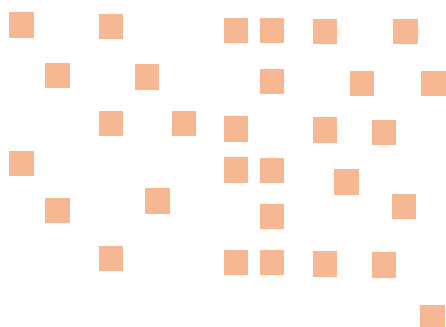

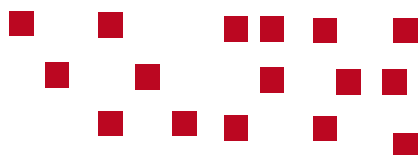
LIBAN

SYTUACJA BEZPIECZEŃSTWA

**Sytuacja bezpieczeństwa i zagrożenia
dla ludności cywilnej w Libanie**

**DPU-WIKP-424/644/2026
28.10.2026**

TREŚĆ ZLECENIA

Proszę o informację na temat sytuacji bezpieczeństwa w Libanie.

INFORMACJE DEMOGRAFICZNE

LUDNOŚĆ

5,36 mln^[1]

SKŁAD ETNICZNY

Liban zamieszkuje wieloetniczne społeczeństwo złożone z różnych grup etnicznych, religijnych i klanowych. Etnicznie Libańczycy wywodzą się od Fenicjan, Greków, Ormian i Arabów, którzy napływali do tego kraju. Według szacunków z 2000 r. ponad 70% ludności stanowią libańscy Arabowie, 12 % palestyńscy Arabowie, 6,8% Ormianie, 6 % Kurdowie, i inni.^[2]

SKŁAD RELIGIJNY

Skład religijny nie jest do końca potwierdzony i jest to bardzo drażliwa politycznie kwestia. Oficjalnie zakłada się, że niemal w równych proporcjach kraj ten zamieszkują muzułmanie szyici (ok. 27%), muzułmanie sunnici (27%), różne denominacje chrześcijańskie (32%) oraz druzowie (5,6%) i inni. Spośród chrześcijan, największą grupę stanowią katolicy maronici 21%.^[3]

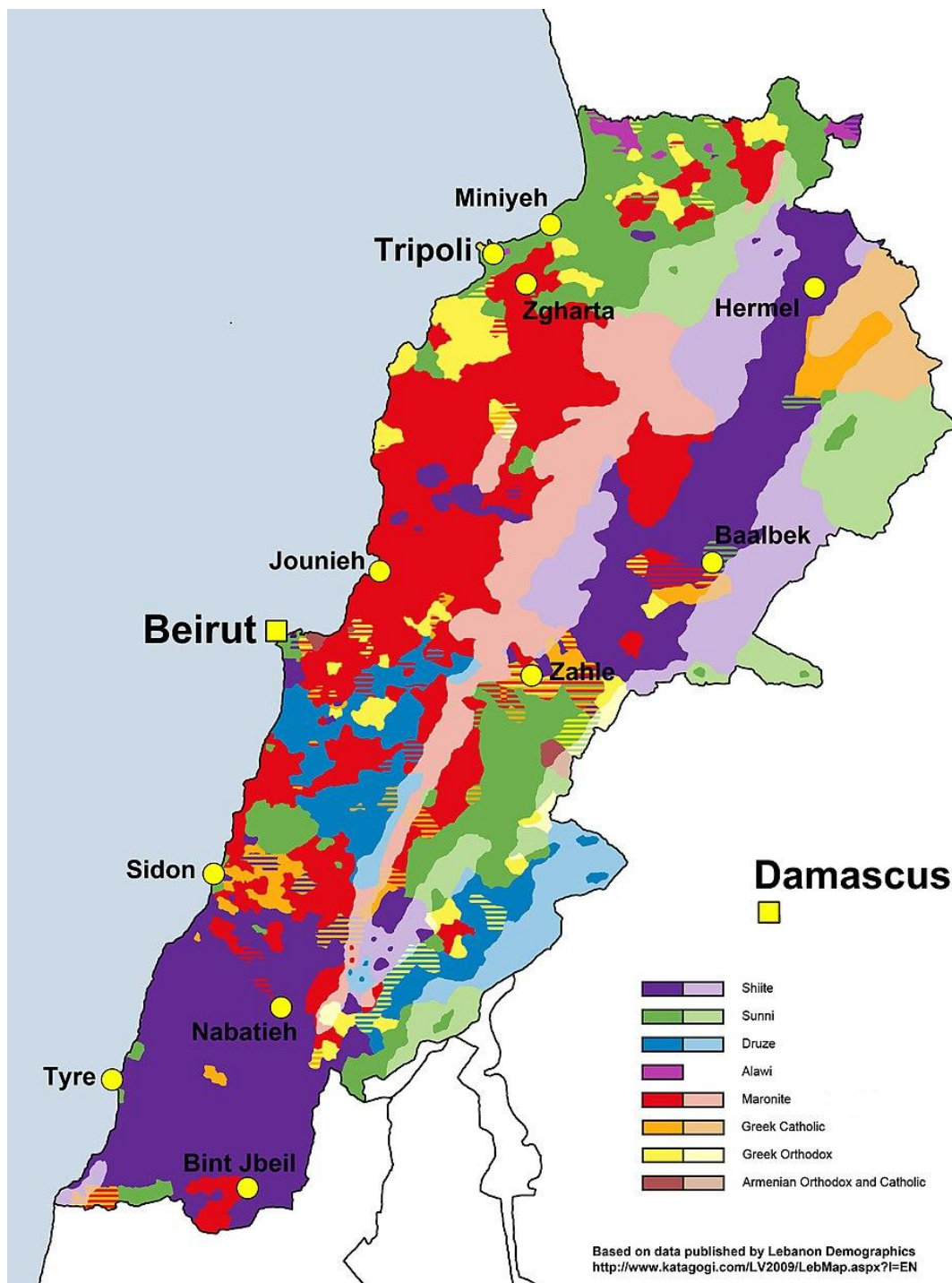
W sumie w Libanie uznanych jest 18 grup wyznaniowych.^[4]

¹ Encyklopedia Britannica, Liban, <https://www.britannica.com/place/Lebanon/>

² CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook Lebanon, 01.10.2025, <https://worldfactbookarchive.org/archive/2025/LB>

³ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook Lebanon, 01.10.2025, <https://worldfactbookarchive.org/archive/2025/LB>

⁴ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook Lebanon, 01.10.2025, <https://worldfactbookarchive.org/archive/2025/LB>

Mapa. Rozmieszczenie grup religijnych w Libanie.^[5]

⁵ Wikimedia Commons, Lebanon religious groups distribution.jpg, 29.12.2012,
https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Lebanon_religious_groups_distribution.jpg

USTRÓJ I SYTUACJA POLITYCZNA

USTRÓJ

Liban po I wojnie światowej był terytorium mandatowym zarządzanym przez Francję. Niepodległość uzyskał w 1943 r.^[6] Obecnie formalnie jest republiką demokratyczną, parlamentarno-gabinetową.^[7]

Z uwagi na wielowyznaniowe społeczeństwo, centralną rolę w życiu politycznym Libanu odgrywa system zwany konfesjonalizmem. Od czasu Paktu Narodowego z 1943 r. (umowa między chrześcijanami a muzułmanami pod patronatem Francji, która stała się podstawą systemu politycznego Libanu), kryterium brany pod uwagę przy podziale najważniejszych stanowisk państwowych jest przynależność religijna. Zgodnie z ustalonym systemem, prezydentem kraju jest chrześcijanin-maronita wybierany co 6 lat, premierem muzułmanin-sunniita, przewodniczącym parlamentu muzułmanin-szyita, a wiceprzewodniczącym parlamentu jest chrześcijanin prawosławny.^[8] W parlamencie proporcje między poszczególnymi grupami religijnymi są także stałe i wyrównane.^[9] Jednak z czasem proporcje ludności zmieniły się na korzyść muzułmanów, którzy zaczęli domagać się zmian i większych wpływów. Na to nałożyły się także inne problemy – takie jak napływ palestyńskich, a później syryjskich, muzułmańskich uchodźców, który zburzył kruchą równowagę sił i zantagonizował społeczeństwo.^{[10][11]}

PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY

Liban jest podzielony na dziewięć prowincji (muhafaz): Akkar, Baalbek-Hermel, Bika (Bekaa/Beqaa), Bejrut, Keserwan-Jbeil, Liban Północny (North), Liban Południowy (South), Mont-Liban oraz Nabatija (Nabatieh).^[12]

⁶ Encyklopedia PWN, Liban. Historia, <https://encyklopedia.pwn.pl/haslo/Liban-Historia;4574610.html>

⁷ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook Lebanon, 01.10.2025, <https://worldfactbookarchive.org/archive/2025/LB>

⁸ Informator ekonomiczny MSZ, Liban, ostatnia aktualizacja strony 23.09.2021, <https://www.gov.pl/web/liban/informator-ekonomiczny>

⁹ Biuro Bezpieczeństwa Narodowego, Sytuacja w Libanie, b/d <https://www.bbn.gov.pl/pl/prace-biura/publikacje/analizy-raporty-i-nota/6471.NOTATKA-BBN-Sytuacja-w-Libanie.html>

¹⁰ BBC News; Lebanon Profile, 29.08.2023, <http://www.bbc.com/news/world-middle-east-14647308>

¹¹ Moradi S.; Wilczyński P., Przegląd wewnętrznych i regionalnych wyzwań stojących przed integralnością Libanu 27/02/2014, <http://bliskiwschod.pl/2014/02/przeglad-wewnetrznych-i-regionalnych-wyzwan-stojacych-przed-integralnoscia-libanu/>

¹² Wikipedia, Governorates of Lebanon, https://en.wikipedia.org/wiki/Governorates_of_Lebanon

Mapa. Podział administracyjny Libanu.^[13]

STRUKTURA WŁADZY

GŁOWA PAŃSTWA

Głowa państwa. Na czele państwa stoi prezydent wybierany przez parlament na 6-letnią kadencję. Zgłoszony kandydat musi uzyskać co najmniej 2/3 głosów (a zatem

¹³ Wikimedia Commons, Anne drew Andrew and Drew - Own work, File:Lebanon governorates english.svg, (CC BY-SA 3.0), 06.01.2018, https://en.wikipedia.org/wiki/Governorates_of_Lebanon#/media/File:Lebanon_governorates_english.svg

co najmniej 85 głosów w liczącym 128 posłów zgromadzeniu narodowym). Na mocy konstytucji, jest on zawsze chrześcijaninem.^{[14][15]}

W styczniu 2025 r. libański parlament wybrał gen. Josepha Auna na stanowisko prezydenta, kończąc ponad dwuletni kryzys, gdy stanowisko było nieobsadzone^[16] (mandat poprzedniego prezydenta Michela Auna wygaś 31 października 2022 r.; jego wybór również poprzedzał prawie 2,5 roczny okres wakatu na stanowisku prezydenta, a parlament wybrał go przy 46. próbie; tymczasem jak stanowi konstytucja Libanu, parlament nie może prowadzić zwykłego działania, dopóki stanowisko prezydenta, jest nieobsadzone^[17]).^{[18][19]} Przed objęciem tego stanowiska Joseph Aun był głównodowodzącym libańskiej armii.^[20]

Kolejne wybory prezydenckie przewidziane są na 2031 r.^[21]

RZĄD I PREMIER

Po obsadzeniu wakującego stanowiska prezydenta wybrany został nowy premier (zastępując tymczasowo pełniącego tę funkcję Nadżiba Mikatiego) – Nawaf Salam, pełniący wcześniej funkcję przewodniczącego Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości. Jego wybór był ciosem dla Hezbollahu, który dążył do ponownej nominacji dla Mikatiego.^[22]

PARLAMENT I WYBORY PARLAMENTARNE

Parlament w Libanie jest jednoizbowy i składa się z 128 posłów wybieranych bezpośrednio co cztery lata. Do reformy w czerwcu 2017 r. miejsca w parlamencie były z góry rozdzielone między poszczególne grupy religijne. Nowe prawo wyborcze nadal opiera się na systemie konfesyjnym, jednak zmniejszyło liczbę okręgów wyborczych z 26 do 15, co daje bardziej proporcjonalny reprezentacyjny system.^[23]

Ostatnie wybory parlamentarne odbyły się w maju 2022 r.^[24] Wspierany przez Iran, szyicki ruch Hezbollah i jego sojusznicy, stracili większość w parlamencie Libanu, zdobywając 62 ze 128 mandatów, o trzy mniej niż potrzebowali. Wyniki głosowania

¹⁴ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook Lebanon, 01.10.2025, <https://worldfactbookarchive.org/archive/2025/LB>

¹⁵ US Congressional Research Service, Lebanon, 25.07.2017, <http://www.refworld.org/docid/59c36d7a4.html>

¹⁶ CSIS (Center for Strategic and International Studies), Lebanon Finally Elects a President, 10.01.2025, <https://www.csis.org/analysis/lebanon-finally-elects-president>

¹⁷ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook Lebanon, 01.10.2025, <https://worldfactbookarchive.org/archive/2025/LB>

¹⁸ Arab Wall, Understanding Lebanon's Persistent Presidential Vacancy Crisis, 13.03.2024, <https://arabwall.com/en/understanding-lebanons-persistent-presidential-vacancy-crisis/>

¹⁹ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook Lebanon, 01.10.2025, <https://worldfactbookarchive.org/archive/2025/LB>

²⁰ BBC News, Army chief elected Lebanon's president after years of deadlock, 09.01.2025, <https://www.bbc.com/news/articles/cdxzd32lzvo>

²¹ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook Lebanon, 01.10.2025, <https://worldfactbookarchive.org/archive/2025/LB>

²² BBC News, ICJ president Nawaf Salam named Lebanon's new prime minister, 13.01.2025, <https://www.bbc.com/news/articles/c2eg7ge72j2o>

²³ European Forum for Democracy and Solidarity, Lebanon, 21.07.2020, <https://www.europeanforum.net/countries/lebanon>

²⁴ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook Lebanon, 01.10.2025, <https://worldfactbookarchive.org/archive/2025/LB>

podzieliły parlament na kilka obozów, z których żaden nie ma większości, co utrudnia proces decyzyjny.^{[25][26][27]}

Zgodnie z harmonogramem kolejne wybory miały się odbyć w maju 2026 r. Jednak ze względu na sytuację bezpieczeństwa, odnowienie konfliktu między Hezbollahem a Izraelem oraz eskalację w regionie, parlament odłożył termin wyborów i przedłużył swój mandat o dwa lata.^[28]

SYSTEM PRAWNY

System prawa i wymiaru sprawiedliwości jest w większości wzorowany na koncepcjach francuskich. Sądownictwo składa się z sądów pierwszej instancji, sądów apelacyjnych, sądów kasacyjnych oraz Trybunału Sprawiedliwości, który rozpatruje sprawy dotyczące bezpieczeństwa państwa. Rada Stanu jest sądem zajmującym się sprawami administracyjnymi. Ponadto istnieją sądy religijne, które zajmują się sprawami dotyczącymi statusu osobistego (takimi jak dziedziczenie, małżeństwo i sprawy majątkowe) w odniesieniu do wspólnot autonomicznych. Pomimo dobrze rozwiniętego systemu prawnego w kraju i bardzo wysokiego odsetka prawników, znaczna liczba sporów i osobistych skarg jest rozwiązywana poza sądami. Nadal wymierzana jest sprawiedliwość poprzez wendetę.^[29]

KARA ŚMIERCI

Najwyższy wymiar kary (kara śmierci) w Libanie może być orzekany w przypadku morderstwa, napadu z zastosowaniem tortur (również bez skutku śmiertelnego), wwożenia do kraju materiałów nuklearnych oraz toksycznych i niebezpiecznych odpadów, zdrady stanu, szpiegostwa, terroryzmu, współpracy z siłami izraelskimi, gwałtu, pedofilii, napadów z użyciem broni, podpażeń niektórych rodzajów obiektów oraz niszczenia urządzeń komunikacyjnych, transportowych lub przemysłowych powodując śmierć innych osób, a także napaści na tle seksualnym oraz niektórych przestępstw wojskowych (np. dezercji).^[30]

W Libanie sądy orzekają wyroki kary śmierci (również *in absentia*). W 2025 r. wydały jeden taki wyrok. Na koniec 2025 r. wyrok śmierci w Libanie ciążył na 57 osobach. Jednakże od 2004 r. nie przeprowadzono w Libanie żadnej egzekucji.^{[31][32]}

²⁵ Reuters, Hezbollah and allies lose majority in Lebanese parliament, final results show, 17/05/2022, <https://www.reuters.com/world/middle-east/hezbollah-allies-lose-majority-lebanese-parliament-final-results-show-2022-05-17/>

²⁶ BBC News, Lebanon election: Hezbollah and allies lose parliamentary majority, 17/05/2022, <https://www.bbc.com/news/world-middle-east-61463884>

²⁷ France24.com, Lebanon's Hezbollah, allies lose parliament majority in elections, 17/05/2022, <https://www.france24.com/en/live-news/20220517-lebanon-s-hezbollah-allies-lose-parliament-majority-in-elections>

²⁸ Reuters, Lebanon to delay May elections due to conflict with Israel, officials say, 03.03.2026, <https://www.reuters.com/world/middle-east/lebanon-delay-may-elections-due-conflict-with-israel-officials-say-2026-03-03/>

²⁹ Britannica, Lebanon, <https://www.britannica.com/place/Lebanon/Government-and-society>

³⁰ Cornell Law School, Lebanese Republic (Lebanon), 30.05.2019, <https://deathpenaltyworldwide.org/database/#/results/country?id=41>

³¹ Cornell Law School, Lebanese Republic (Lebanon), 30.05.2019, <https://deathpenaltyworldwide.org/database/#/results/country?id=41>

³² Amnesty International, Death Sentences and Executions, 2025, 18.05.2026, <https://www.amnesty.org/en/documents/ACT50/0778/2026/en/>

W sierpniu 2026 r. parlament przegłosował zniesienie kary śmierci w Libanie. Ustawa oczekuje obecnie na podpis prezydenta.^[33]

SYTUACJA BEZPIECZEŃSTWA

ANALIZA STATYSTYCZNA

W 2024 r. na terenie Libanu w wyniku różnych przypadków naruszenia bezpieczeństwa, zginęło 3818 osób (członków służb bezpieczeństwa, bojowników i cywili), natomiast w 2025 r. (dane do 10 października) w wyniku incydentów związanych z bezpieczeństwem zginęło ponad 331 osób (członków służb bezpieczeństwa, bojowników i cywili). Zdecydowana większość ofiar poniosła śmierć w wyniku militarnej interwencji Izraela oraz prowadzonych przez jego lotnictwo nalotów.^[34] Od końca lutego 2026 r., gdy rozpoczęła się kolejna odłona konfliktu między Hezbollahem a Izraelem, w wyniku ostrzału i nalotów izraelskich śmierć poniosło ponad 3,7 tys. osób.^[35]

CHARAKTERYSTYKA SYTUACJI BEZPIECZEŃSTWA

Sytuacja bezpieczeństwa w Libanie jest bardzo skomplikowana. Liban posiada armię, której zadaniem jest obrona przed atakami z zewnątrz, zapewnienie bezpieczeństwa granic, ochrona wód terytorialnych kraju oraz pomoc w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego i projektów rozwojowych. Libańska armia nie prowadzi działań zbrojnych poza Libanem. Jednak ze względu na konflikty ciągnące się od lat na terytoriach krajów sąsiadujących z Libanem, w kraju utrzymuje się ciągła niestabilna sytuacja, a libańskie siły zbrojne nie są w stanie samodzielnie kontrolować całego terytorium.^[36]

Od 1978 r. południową część libańskiego terytorium – tzw. **Shab'a Farm** oraz północną część wioski Ghadżar okupuje **wojsko izraelskie**.^[37] Armie Libanu i Izraela są oddzielone "**Błękitną Linia**" (**Blue Line**), linią demarkacyjną ustanowioną przez ONZ w 2000 r. po wycofaniu się sił zbrojnych Izraela z części terenów, które okupowały w Południowym Libanie (od inwazji w 1983 r.). Od czasu ustanowienia „Błękitnej Linii” mają tam miejsce okresowe starcia, a samoloty izraelskie regularnie naruszają libańską przestrzeń powietrzną. Od 1978 r. na południu Libanu obecne są także rozjemcze Tymczasowe Siły Zbrojne ONZ (**UN Interim Force In Lebanon, UNIFIL**). UNIFIL ma około 9 500 personelu wojskowego rozmieszczonego w kraju (w tym żołnierzy z Polski) i obejmuje również morskie siły zadaniowe. Ma za zadanie przywrócenie międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa, pomoc rządowi libańskiemu w przywróceniu skutecznej władzy na tym obszarze, monitorowanie zamrożenia działań wojennych oraz zapewnianie pomocy humanitarnej dla ludności cywilnej

³³ BBC News, Lebanon parliament votes to abolish death penalty, 11.08.2026, https://www.bbc.com/news/articles/c8enj8p1xwgo?at_medium=RSS&at_campaign=rss

³⁴ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Lebanon, 01.01.2024-10.10.2025 dane pobrano 16.10.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

³⁵ HRW (Human Rights Watch), Israeli Displacement and Killings of Civilians in Lebanon Rage On, 11.06.2026, <https://www.hrw.org/news/2026/06/11/israeli-displacement-and-killings-of-civilians-in-lebanon-rage-on>

³⁶ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook Lebanon, 01.10.2025, <https://worldfactbookarchive.org/archive/2025/LB>

³⁷ UN Security Council, Twenty-sixth semi-annual report of the Secretary-General to the Security Council on the implementation of Security Council resolution 16/10/2017 http://www.securitycouncilreport.org/atf/cf/%7B65BFCF9B-6D27-4E9C-8CD3-CF6E4FF96FF9%7D/s_2017_374.pdf

i powrotu przesiedleńców.^[38] Pod naciskiem Izraela i USA, pokojowa misja UNIFIL zostanie zakończona w dniu 31 grudnia 2026 r.^[39]

Równolegle podpisano umowę z Unią Europejską, na przeszkolenie i dozbrojenie armii libańskiej, która uchodzi za słabo wyposażoną i zdyscyplinowaną formację. Brak możliwości przejęcia odpowiedzialności za bezpieczeństwo kraju przez oficjalne struktury wojskowe, jest przyczyną utrzymywania się od lat stanu bezprawia oraz niemożności rozbrojenia bojówek Hezbollahu.^[40]

W Libanie działa również wiele organizacji zbrojnych, o zróżnicowanym statusie prawnym, funkcjonujących poza oficjalnymi strukturami bezpieczeństwa, związanych przede wszystkim w oparciu o podziały religijne i etniczne. Należy zaliczyć do nich przede wszystkim:

- szyicki Hezbollah,
- islamistyczne organizacje sunnickie, w szczególności Państwo Islamskie (Islamic State, IS),
- różnego rodzaju bojówki palestyńskie: Hamas, al-Fatah Intifada, Ludowy Front Wyzwolenia Palestyny – Generalne Dowództwo (Popular Front for the Liberation of Palestine General Command, PFLP-GC),
- liczne bojówki klanowe i lokalne struktury samoobrony.^[41]

Organizacje te prowadzą rekrutację wśród uchodźców palestyńskich i syryjskich przebywających w Libanie. Zbrojne organizacje palestyńskie otwarcie i niezależnie od państwa działają w obozach dla uchodźców. Posiadają dostęp do broni i odmawiają jej zdania. Inne, jak Hezbollah, posiadający poparcie ludności szyickiej, są wmontowane w system polityczny państwa. Hezbollah, będący zarówno partią polityczną, jak i milicją, bierze udział w wyborach i koalicjach politycznych, posiadając jednocześnie struktury zbrojne, działające niezależnie od państwowych struktur bezpieczeństwa.^[42] Oddziały Hezbollahu są na tyle silne, że są w stanie utrzymywać stałą obecność na południu kraju po libańskiej stronie granicy z Izraelem, gdzie są liczniejsze niż libańska armia.^[43]

Klany zaś posiadają często własne oddziały i broń. Prowadzą działalność de facto przestępczą, angażując się w akty zemsty i starcia międzyklanowe, wymierzając własną sprawiedliwość w sprawach lokalnych, często przy użyciu przemocy.^[44]

³⁸ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook Lebanon, 01.10.2025, <https://worldfactbookarchive.org/archive/2025/LB>

³⁹ The Conversation, UN peacekeepers prepare to exit Lebanon after 70 years, 23.10.2026, <https://theconversation.com/un-peacekeepers-prepare-to-exit-lebanon-after-70-years-leaving-behind-a-worrying-security-vacuum-293159>

⁴⁰ ISW (Institute for the Study of War), Iran Update, October 9, 2026, 09.10.2026, <https://understandingwar.org/research/middle-east/iran-update-october-9-2026/>

⁴¹ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Lebanon, 01.01.2024-10.10.2025, dane pobrano 16.10.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

⁴² UN Security Council, Implementation of Security Council resolution 1701 (2006) during the period from 26 October 2021 to 18 February 2022, 11/03/2022, https://www.securitycouncilreport.org/atf/cf/%7B65BFCF9B-6D27-4E9C-8CD3-CF6E4FF96FF9%7D/S_2022_214.pdf

⁴³ DFAT (Australian Government - Department of Foreign Affairs and Trade), Country Information Report- Lebanon, 26.06.2023, <http://dfat.gov.au/about-us/publications/Documents/country-information-report-lebanon.pdf>

⁴⁴ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Lebanon, 01.01.2024-10.10.2025, dane pobrano 16.10.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

Nieformalne i nielegalne ugrupowania zbrojne nie prowadzą regularnych działań zbrojnych, mają natomiast istotny wpływ na sytuację w zakresie bezpieczeństwa w rejonach zamieszkiwanych przez duże skupiska poszczególnych mniejszości – np. bojówki palestyńskie kontrolują sytuację w obozach dla uchodźców, natomiast Hezbollah posiada wpływy na terenach zamieszkiwanych przez szyitów i może tam działać z dużą swobodą.^{[45][46]}

Sytuacja bezpieczeństwa w Libanie dodatkowo zaostrzyła się w związku z cyklicznymi eskalacjami konfliktu między libańskim Hezbollahem a Izraelem.

Od października 2023 r., po ataku palestyńskiego ugrupowania Hamas na cywilów w Izraelu i rozpoczęciu odwetowej interwencji izraelskiej w Strefie Gazy. Szyicki Hezbollah, wspierając walczący z izraelską armią palestyński Hamas, zintensyfikował ostrzał terytorium Izraela ze swoich baz rozmieszczonych w południowym Libanie.^[47] W czerwcu 2024 r. Hezbollah opublikował statystyki, z których wynika, że od 8 października 2023 r. przeprowadzono 2 125 operacji wojskowych przeciwko Izraelowi, w tym niektóre do 35 km w głąb terytorium Izraela.^[48] Według informacji prasowych, w ciągu roku (od października 2023 r.) Hezbollah wystrzelił w kierunku Izraela ponad 14 tys. rakiet.^[49] Ataki z terytorium Libanu pociągnęły za sobą reakcję odwetową Izraela. Od połowy września 2024 r. Izrael przeprowadził serię zamachów na personel Hezbollahu, detonując tysiące pagerów i krótkofalówek, używanych przez organizację do komunikacji. Zginęło 12 osób, a około 3000 zostało rannych.^[50]

Izrael prowadził również intensywne naloty na cele powiązane z Hezbollahem, szczególnie w południowym Libanie, lecz również ostrzeliwał z powietrza południowe – szyickie i gęsto zaludnione – dzielnice Bejrutu. Najliczniejsze ostrzały miały miejsce we wrześniu 2024 r. W nalocie 27 września 2024 r. zabity został duchowy przywódca Hezbollahu Hasan Nasrallah.^[51]

1 października 2024 r. izraelskie wojsko rozpoczęło inwazję lądową na Liban. Tego samego dnia wojsko libańskie wycofało się z Błękitnej Linii. Armia Izraela ogłosiła, iż celem inwazji jest zniszczenie infrastruktury wojskowej Hezbollahu w południowym Libanie, stanowiącej zagrożenie dla Izraela. Wbrew tym deklaracjom, starcia miały miejsce nie tylko z siłami Hezbollahu, lecz również z armią libańską.^[52] 6 października 2024 r. wojsko izraelskie przeprowadziło zmasowane naloty na **przedmieścia Bejrutu**, a w kolejnych dniach zaatakowało cele powiązane z Hezbollahem w prowincjach:

⁴⁵ UN Security Council, Twenty-sixth semi-annual report of the Secretary-General to the Security Council on the implementation of Security Council resolution 16/10/2017: http://www.securitycouncilreport.org/atf/cf/%7B65BFCF9B-6D27-4E9C-8CD3-CF6E4FF96FF9%7D/s_2017_374.pdf

⁴⁶ USDOS (Department of State), Country Report on Terrorism 2020 - Chapter 1 - Lebanon, 16/12/2021, <https://www.ecoi.net/en/document/2065412.html>

⁴⁷ PISM (Polski Instytut Spraw Międzynarodowych), Wpływ wojny w Strefie Gazy na sytuację w Libanie, 29.01.2024, <https://www.pism.pl/publikacje/wpływ-wojny-w-strefie-gazy-na-sytuację-w-libanie>

⁴⁸ UN Security Council, Implementation of Security Council resolution 1701 (2006) during the period from 21 February to 20 June 2024; Report of the Secretary-General[S/2024/548], 12.07.2024, <https://undocs.org/s/2024/548>

⁴⁹ New York Times, Israel Intensifies Strikes in Lebanon Amid Push for Cease-Fire, 12.11.2024, <https://www.nytimes.com/2024/11/12/world/middleeast/israel-lebanon-strikes-hezbollah.html>

⁵⁰ Gazeta, Najpierw pagery, teraz krótkofalówki. W Libanie masowo wybuchały walkie-talkie. Są ofiary, 18.09.2024, <https://wiadomosci.gazeta.pl/wiadomosci/7,114881,31316718,najpierw-pagery-teraz-krotkofalowki-w-calym-libanie-wybuchaly.html>

⁵¹ BBC News, Israel-Hezbollah conflict in maps: Ceasefire in effect in Lebanon, 27.11.2024, <https://www.bbc.com/news/articles/c9vp7dg3ml1o>

⁵² Wikipedia, Inwazja Izraela na Liban (2024), [https://pl.wikipedia.org/wiki/Inwazja_Izraela_na_Liban_\(2024\)](https://pl.wikipedia.org/wiki/Inwazja_Izraela_na_Liban_(2024))

Nabatieh, Bekaa, Baalbek-Hermel i Mont Liban.^[53] Izrael próbował wyeliminować bojowników, wyrzucić rakiety oraz składy amunicji.^[54] W październiku 2024 r. izraelski ostrzał zranił dwóch pracowników UNIFIL, a 15 kolejnych żołnierzy UNIFIL zostało rannych w ataku na miejscowość Ramia.^[55]

Negocjacje między przedstawicielami Izraela i Hezbollahu za pośrednictwem międzynarodowych mediatorów doprowadziły do zawarcia 27 listopada 2024 r. porozumienia o zawieszeniu broni między walczącymi stronami. Zgodnie z warunkami zawieszenia broni, Hezbollah musiał zakończyć swoją obecność zbrojną na obszarze południowego Libanu pomiędzy niebieską linią a rzeką Litani, około 30 km na północ. Izrael w ciągu 60 dni miał stopniowo wycofywać swoje siły z południowego Libanu, a opuszczone przez izraelskich żołnierzy pozycje miały zajmować oddziały wojska libańskiego. Celem tych operacji miało być rozbrojenie i usunięcie infrastruktury i broni Hezbollahu w południowym Libanie.^[56]

Termin realizacji tych założeń wyznaczono pierwotnie na 26 stycznia 2025 r., a następnie przedłużono do końca lutego. Warunków porozumienia nie udało się w pełni zrealizować i nastąpiło tylko okresowe zawieszenie broni.^[57]

Ponowna eskalacja nastąpiła po rozpoczęciu 28 lutego 2026 r. przez Stany Zjednoczone i Izrael wojny przeciwko Iranowi. W reakcji na ataki z powietrza na Iran, w których śmierć poniósł ajatollah Ali Chamenei, od 2 marca Hezbollah wznowił ataki rakietowe na Izrael.^[58] Izrael odpowiedział nalotami na Liban, w tym na stolicę Bejrut oraz wschodnie regiony kraju, zwłaszcza Dolinę Bekaa. 16 marca armia izraelska rozpoczęła operacje lądowe w południowym Libanie, rozszerzając kontrolowane przez siebie strefy buforowe na południu.^[59] 24 marca izraelski minister obrony ogłosił, że Izrael zburzy libańskie osiedla graniczne i zajmie południowy Liban aż do rzeki Litani.^[60]

16 kwietnia 2026 r. weszło w życie wynegocjowane pod egidą Stanów Zjednoczonych 10-dniowe zawieszenie broni,^[61] a w czerwcu 2026 r. zawarto wstępne porozumienie pokojowe. W 14-punktowym porozumieniu ramowym Izrael i Liban potwierdzają prawo każdego państwa do „życia w pokoju” i wyrażają „wzajemne pragnienie życia w bezpieczeństwie jako sąsiednie suwerenne państwa”. Oba państwa zobowiązały się do działania na rzecz uwolnienia zatrzymanych, a także zwrotu ciał poległych.

⁵³ IPS News, Death Toll Rises During Israel's Siege in Lebanon, 10.10.2024, https://www.ipsnews.net/2024/10/death-toll-rises-israels-siege-lebanon/?utm_source=rss&utm_medium=rss&utm_campaign=death-toll-rises-israels-siege-lebanon

⁵⁴ ISW (Institute for the Study of War), Iran Update, October 29, 2024, 29.10.2024, <https://understandingwar.org/backgrounder/iran-update-october-29-2024>

⁵⁵ Wikipedia, Inwazja Izraela na Liban (2024), [https://pl.wikipedia.org/wiki/Inwazja_Izraela_na_Liban_\(2024\)](https://pl.wikipedia.org/wiki/Inwazja_Izraela_na_Liban_(2024))

⁵⁶ BBC News, Israel-Hezbollah conflict in maps: Ceasefire in effect in Lebanon, 27.11.2024, <https://www.bbc.com/news/articles/c9vp7dq3ml1o>

⁵⁷ Security Council Report, March 2026 Monthly Forecast, Lebanon, 02.03.2026, <https://www.securitycouncilreport.org/monthly-forecast/2026-03/lebanon-37.php>

⁵⁸ Security Council Report, March 2026 Monthly Forecast, Lebanon, 02.03.2026, <https://www.securitycouncilreport.org/monthly-forecast/2026-03/lebanon-37.php>

⁵⁹ Aljazeera, Israeli military launches 'ground operations' in southern Lebanon, 16.03.2026, <https://www.aljazeera.com/news/2026/3/16/israeli-military-launches-limited-ground-operations-in-southern-lebanon>

⁶⁰ France24, Lebanon condemns Israel's 'clear intention' to impose new occupation of its territory, 32.03.2026, <https://www.france24.com/en/middle-east/20260331-lebanon-condemns-israel-s-clear-intention-to-impose-new-occupation-of-its-territory>

⁶¹ Aljazeera, Celebrations in Lebanon as 10-day ceasefire with Israel begins, 17.04.2026, <https://www.aljazeera.com/news/2026/4/17/celebrations-in-lebanon-as-10-day-ceasefire-with-israel-begins>

Hezbollah nie był stroną porozumienia, chociaż porozumienie przewiduje rozbrojenie tej formacji.^[62]

Ponadto Izrael wyznaczył w południowym Libanie „żółtą linię”, do której wojska izraelskie mają prowadzić operacje niezależnie od zawieszenia broni. Obejmuje ona co najmniej 55 miejscowości, które wojska izraelskie zrównały z ziemią.^[63]

Obecnie sytuacja w Libanie pozostaje stabilna, ale napięta, a żadne z postanowień nie zostało w pełni zrealizowane. Izrael nadal prowadzi operacje zbrojne na **południu kraju**, a pod jego kontrolą pozostaje co najmniej 700 km² terytorium Libanu. W niektórych rejonach stacjonują wojska izraelskie i widoczne są pojazdy wojskowe. W innych regionach nie ma stałej izraelskiej obecności wojskowej, ale pozostają one pod nadzorem lotniczym lub w zasięgu uderzenia raketowego, umożliwiając siłom izraelskim kontrolowanie sytuacji bez utrzymywania wojsk w terenie. Ciągłe nadal prowadzone są operacje zbrojne o ograniczonej skali. Ataki dronów mają miejsce przede wszystkim w południowym Libanie, ale ostrzał dociera także sporadycznie na przedmieścia Bejrutu, Tyru i w okoliczne tereny.^[64] Hezbollah z kolei odmawia rozbrojenia i stara się zdyskredytować libańsko-izraelskie porozumienie. 16 i 17 października 2026 r. zwolennicy Hezbollahu zablokowali drogi w Bejrucie i protestowali przeciwko serii rządowych kontroli, które wykazały przemyt broni, nielegalne finanse i istnienie enklaw w dużej mierze nadal kontrolowanych przez Hezbollah (dzielnica Dahieh na przedmieściach Bejrutu).^{[65][66]}

USTAWODAWSTWO SPECJALNE

Mimo trudnej sytuacji brak jest informacji wskazujących na to, by w Libanie wprowadzono formalnie ustawodawstwo specjalne typu: stan wojenny, operacja specjalna, godzina policyjna itp.

SYTUACJA LUDNOŚCI CYWILNEJ

ANALIZA STATYSTYCZNA

Według danych ACLED, w 2024 r. w Libanie w różnego rodzaju incydentach śmierć poniosło 2903 cywilów, z kolei w 2025 r. (dane do 10 października) odnotowano 75 ofiar cywilnych.^[67]

Dokładne dane zbiorcze, dotyczące ofiar cywilnych w 2026 r., nie są dostępne WIKP. W okresie od lutego do lipca 2026 r., w wyniku tegorocznej eskalacji konfliktu między

⁶² BBC News, Israel and Lebanon sign framework agreement after US-brokered talks, 26.06.2026, <https://www.bbc.com/news/articles/cg5315n1v5gq>

⁶³ The Guardian, Hezbollah drone strikes target Israeli soldiers in southern Lebanon, 28.04.2026, <https://www.theguardian.com/world/2026/apr/28/hezbollah-drone-strikes-target-israeli-soldiers-in-southern-lebanon>
⁶⁴ Al-Awsat, 700 Square Kilometers Under Israeli Occupation in Lebanon: What Does the 'Security Belt' Mean?, 24.10.2026, <https://english.aawsat.com/arab-world/5333006-700-square-kilometers-under-israeli-occupation-lebanon-what-does-%E2%80%99security-belt%E2%80%99>

⁶⁵ ISW (The Institute for the Study of War), How Hezbollah Is Preventing Its Disarmament, Again, 22.10.2026, <https://understandingwar.org/research/middle-east/how-hezbollah-is-preventing-its-disarmament-again/>

⁶⁶ The Conversation, UN peacekeepers prepare to exit Lebanon after 70 years, 23.10.2026, <https://theconversation.com/un-peacekeepers-prepare-to-exit-lebanon-after-70-years-leaving-behind-a-worrying-security-vacuum-293159>

⁶⁷ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Lebanon, civilians, 01.01.2024-10.10.2025, dane pobrano 16.10.2026, <https://acleddata.com/data-export-tool>

Izraelem a Hezbollahem, śmierć wskutek izraelskiego ostrzału poniosło ogółem co najmniej 4,3 tys. osób, w tym co najmniej 392 kobiety i 253 dzieci,^[68] a także 132 pracowników służby zdrowia.^[69] Większość ofiar zginęła w atakach na budynki mieszkalne, w których ginęły całe rodziny. Rannych zostało ponad 12 tys. osób, w tym 1,4 tys. kobiet i ponad 1 tys. dzieci.^[70]

Izraelskie ataki koncentrują się przede wszystkim na regionach szyickich oraz pograniczu izraelsko-libańskim, a więc szczególnie na południowej części kraju, dodatkowo także na Dolinie Bekaa oraz południowych dzielnicach libańskiej stolicy.^{[71][72][73]}

Ogromna większość ofiar cywilnych od początku 2024 r. w Libanie spowodowana była ostrzałem z powietrza oraz ostrzałem artyleryjskim ze strony sił zbrojnych Izraela.^[74]

Pewna liczba osób, które zginęły w tym okresie, poniosła śmierć wskutek porachunków klanowych.^[75]

ZAGROŻENIA DLA CYWILÓW ZWIĄZANE Z KONFLIKTEM ZBROJNYM

DZIAŁANIA WOJENNE

Od rozpoczęcia wojny w Iranie oraz ostrzału izraelskich pozycji rakietami i dronami 2 marca 2026 r. przez Hezbollah konflikt między Izraelem a tą organizacją znacznie się nasilił wciągając de facto Liban w wojnę z Izraelem. Od początku marca 2026 r., po kilkunastu miesiącach względnego spokoju, intensywność izraelskich działań znacznie się nasiliła. Izrael prowadzi ciężkie bombardowania oraz operacje lądowe w południowym Libanie. Izraelska armia wydała ostrzeżenia o ewakuacji południowych przedmieść Bejrutu, miasta Tyr, a także kilkakrotnie rozkazy masowej ewakuacji na północ od rzeki Zahrani, poszerzając pole operacji coraz bardziej na północ w głąb libańskiego terytorium.^[76]

Izraelskie wojsko ogłosiło 27 maja 2026 r., że prawie 14 % terytorium Libanu stanowi „strefę bojową”, w tym cały obszar na południe od rzeki Zahrani, miasto Tyr, okoliczne

⁶⁸ UN OHCHR (The Office of the High Commissioner for Human Rights), Lebanon: UN experts alarmed by killings, displacement and gender-specific harm as Israel escalates hostilities, 22.07.2026, <https://www.ohchr.org/en/press-releases/2026/07/lebanon-un-experts-alarmed-killings-displacement-and-gender-specific-harm>

⁶⁹ HRW (Human Rights Watch), Israeli Displacement and Killings of Civilians in Lebanon Rage On, 11.06.2026, <https://www.hrw.org/news/2026/06/11/israeli-displacement-and-killings-of-civilians-in-lebanon-rage-on>

⁷⁰ UN OHCHR (The Office of the High Commissioner for Human Rights), Lebanon: UN experts alarmed by killings, displacement and gender-specific harm as Israel escalates hostilities, 22.07.2026, <https://www.ohchr.org/en/press-releases/2026/07/lebanon-un-experts-alarmed-killings-displacement-and-gender-specific-harm>

⁷¹ Reuters, Israeli strikes hit east Lebanon, expanding scope despite ceasefire, 27.04.2026, <https://www.reuters.com/world/middle-east/israeli-strikes-hit-east-lebanon-expanding-scope-despite-ceasefire-2026-04-27/>

⁷² The Conversation, Dahiyeh: the Beirut suburb at the heart of an Israeli military doctrine, 11.03.2026, <https://theconversation.com/dahiyeh-the-beirut-suburb-at-the-heart-of-an-israeli-military-doctrine-277863>

⁷³ GeoBit AI, Weekly Security Brief Lebanon, 19.10.2026, <https://www.geobit.ai/brief/country/lebanon>

⁷⁴ Reuters, Israeli strikes kill 14 in Lebanon as Israel warns residents to leave towns beyond 'buffer zone'. 26.04.2026, <https://www.reuters.com/world/middle-east/israeli-military-issues-evacuation-warning-seven-lebanese-towns-north-litani-2026-04-26/>

⁷⁵ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Lebanon, civilians, 01.01.2023-10.10.2025, dane pobrano 16.10.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

⁷⁶ Reliefweb, Lebanon Crisis Situation Analysis (Period: 13/04/26 - 19/04/26), 24.04.2026, <https://reliefweb.int/report/lebanon/lebanon-crisis-situation-analysis-period-130426-190426>

miasta oraz obozy dla uchodźców, południowe i nabatiejskie gubernatorstwa Libanu oraz z południowe przedmieścia Bejrutu, zamieszkane przez 50 tys. rodzin.^[77]

Organizacja Human Rights Watch odnotowała przypadki użycia przez stronę izraelską białego fosforu na obszarach zabudowanych, substancji zakazanej do użycia w celach bojowych.^[78]

Tylko w ciągu 8 kwietnia izraelskie siły przeprowadziły jednoczesne 10-minutowe bombardowanie ponad 100 celów w Libanie, w tym w centralnym Bejrucie oraz Tyrze. W ciągu jednego dnia śmierć poniosły co najmniej 303 osoby (lub według innego źródła 357), w tym co najmniej 99 kobiet, a 1 150 (albo jak podaje inne źródło 1 223) odniosło rany (przy czym kolejne kilkadziesiąt osób może być nadal pogrzebanych pod gruzami).^{[79][80]}

26 kwietnia 2026 r. w izraelskich nalotach zginęło 14 osób (w tym dwoje dzieci i dwie kobiety), a kolejnych 37 zostało rannych. Izraelskie wojsko wydało ostrzeżenie dla mieszkańców 7 miast leżących na północ od rzeki Litani, znajdujących się poza strefą buforową, zajęłą jeszcze przed zawieszeniem broni, wzywając ich do opuszczenia domów.^[81]

Tylko w ciągu weekendu 25-26 kwietnia 2026 r. w nalotach izraelskich śmierć poniosło 18 osób, a 88 innych zostało rannych. W kolejnych poleceniach ewakuacji armia izraelska nakazała opuszczenie domów mieszkańcom 16 wiosek w południowym Libanie.^[82] 27 kwietnia 2026 r. izraelskie wojsko zbombardowało cele we wschodnim Libanie, w tym miasto Nabi Szajt w Dolinie Bekaa.^[83]

W połowie sierpnia 2026 r. w izraelskich uderzeniach na dom na obrzeżach Ansaru w południowym Libanie zginęło siedem osób, w tym troje dzieci i dwie kobiety. Izraelskie Siły Obronne (IDF) poinformowały, że w ataku zabił dowódcę Hezbollahu w odwecie za atak na izraelskich żołnierzy, w ramach którego wykorzystał on cywilów jako żywe tarcze.^[84]

7 września 2026 r. jednaście osób, w tym dwoje dzieci i cztery kobiety, zginęło w nocnym bombardowaniu, w trakcie którego zniszczony został budynek mieszkalny w Kfar Roummane. Drugie uderzenie w pojazd zabiło ratownika medycznego. Izraelskie wojsko poinformowało, że uderzyło w miejsca infrastruktury należące do szyickiej muzułmańskiej grupy zbrojnej Hezbollah, a także "kilku terrorystów" przenoszących broń, w odwecie za atak dronów na wojska izraelskie stacjonujące na okupowanym

⁷⁷ HRW (Human Rights Watch), Israeli Displacement and Killings of Civilians in Lebanon Rage On, 11.06.2026, <https://www.hrw.org/news/2026/06/11/israeli-displacement-and-killings-of-civilians-in-lebanon-rage-on>

⁷⁸ HRW (Human Rights Watch), Israeli Displacement and Killings of Civilians in Lebanon Rage On, 11.06.2026, <https://www.hrw.org/news/2026/06/11/israeli-displacement-and-killings-of-civilians-in-lebanon-rage-on>

⁷⁹ Reliefweb, Lebanon Crisis Situation Analysis (Period: 13/04/26 - 19/04/26), 24.04.2026, <https://reliefweb.int/report/lebanon/lebanon-crisis-situation-analysis-period-130426-190426>

⁸⁰ Le Monde, Lebanese mourn victims of 'Black Wednesday': 'We are not just numbers', 11.04.2026, https://www.lemonde.fr/en/international/article/2026/04/11/lebanese-mourn-victims-of-black-wednesday-we-are-not-just-numbers_6752321_4.html

⁸¹ Reuters, Israeli strikes kill 14 in Lebanon as Israel warns residents to leave towns beyond 'buffer zone'. 26.04.2026, <https://www.reuters.com/world/middle-east/israeli-military-issues-evacuation-warning-seven-lebanese-towns-north-litani-2026-04-26/>

⁸² The Guardian, Hezbollah drone strikes target Israeli soldiers in southern Lebanon, 28.04.2026, <https://www.theguardian.com/world/2026/apr/28/hezbollah-drone-strikes-target-israeli-soldiers-in-southern-lebanon>

⁸³ Reuters, Israeli strikes hit east Lebanon, expanding scope despite ceasefire, 27.04.2026, <https://www.reuters.com/world/middle-east/israeli-strikes-hit-east-lebanon-expanding-scope-despite-ceasefire-2026-04-27/>

⁸⁴ BBC News, Eleven killed in Israeli strikes on southern Lebanon, authorities say, 15.08.2026, https://www.bbc.com/news/articles/c4gjqx4gjeo?at_medium=RSS&at_campaign=rss

obszarze kraju. Izraelskie ataki w całym południowym Libanie zabiły w ciągu ostatnich trzech dni co najmniej 27 osób – podało libańskie ministerstwo zdrowia. Zabici sanitariusze należeli do szyickich organizacji humanitarnych, powiązanych finansowo z szyicką partią Amal i Hezbollahem.^[85]

11 października 2026 r. w wyniku izraelskiego ostrzału zginęło dwóch rolników, zbierających oliwki w miejscowości Bint Jbeil w południowym Libanie.^[86]

DZIAŁANIA PARTYZANCKIE

W ogólnodostępnych źródłach nie odnotowano tego rodzaju incydentów wymierzonych w ludność cywilną.

DZIAŁANIA ODWETOWE

Według doniesień prasowych, w sierpniu 2026 r. siły izraelskie skontaktowały się z trzema osobami, miejscowymi rolnikami, przez telefony komórkowe i poinstruowały ich, aby zgłosili się do miejsca, w którym zostali zatrzymani i zabrani. Stało się to po tym, jak siły izraelskie wkroczyły do wioski Halta w prowincji Hasbaya, która leży w obszarze około 600 km², który Izrael nadal okupuje.^[87]

SYTUACJA HUMANITARNA W STREFACH KONFLIKTU ZBROJNEGO

Eskalacja konfliktu pociągnęła za sobą katastrofalne skutki humanitarne. W ciągu półtora miesiąca ponad 1,2 mln osób zostało zmuszone do przesiedlenia, w tym ponad 350 tys. dzieci. Ogromna większość przesiedleńców schroniła się w zatłoczonych i niegwarantujących podstawowych standardów ośrodkach zbiorowego zakwaterowania. W tymczasowe ośrodki dla przesiedleńców przekształcone zostały m.in. 64 szkoły publiczne, co poważnie ograniczyło możliwości edukacji ponad 250 tys. uczniów.^[88] Dodatkowo według zebranych przez HRW dowodów, od października 2023 r. siły izraelskie atakowały z całkowitą bezkarnością dziennikarzy, infrastrukturę cywilną w tym instytucje finansowe, żołnierzy pokojowych sił międzynarodowych i organizacje humanitarne.^[89]

Libański system opieki zdrowotnej działa na krawędzi załamania. Tylko do połowy kwietnia 55 ośrodków podstawowej opieki zdrowotnej i 6 szpitali zostało zmuszonych do zamknięcia, zaś 14 szpitali i 7 ośrodków podstawowej opieki zdrowotnej zostało częściowo zniszczonych. W ciągu 40 dni od rozpoczęcia eskalacji w działaniach wojennych śmierć poniosło ponad 50 pracowników służby zdrowia, a 150 zostało rannych. Kryzys pogłębiają dodatkowo zniszczenia infrastruktury transportowej: od 12 marca do 8 kwietnia siły izraelskie zbombardowały 9 mostów na rzece Litani, pozostawiając most w Kasmiji jako jedyne czynne przejście łączące

⁸⁵ BBC News, Israeli strikes in southern Lebanese village kill 12, 07.09.2026, https://www.bbc.co.uk/news/articles/c5yl96vz0edo?at_medium=RSS&at_campaign=rss

⁸⁶ Al Jazeera, Two killed near Israeli-occupied area in south Lebanon, 11.10.2026, <https://www.aljazeera.com/news/2026/10/11/two-killed-near-israeli-occupied-area-in-south-lebanon>

⁸⁷ BBC News, Three farmers detained by Israel in Lebanon, village leader says, 03.09.2026, https://www.bbc.co.uk/news/articles/c4gg2my0v5po?at_medium=RSS&at_campaign=rss

⁸⁸ Reliefweb, Lebanon Crisis Situation Analysis (Period: 13/04/26 - 19/04/26), 24.04.2026, <https://reliefweb.int/report/lebanon/lebanon-crisis-situation-analysis-period-130426-190426>

⁸⁹ HRW (Human Rights Watch), Israeli Displacement and Killings of Civilians in Lebanon Rage On, 11.06.2026, <https://www.hrw.org/news/2026/06/11/israeli-displacement-and-killings-of-civilians-in-lebanon-rage-on>

południowy Liban z resztą kraju. Jednak 16 kwietnia 2026 r. również ten most został zniszczony, całkowicie odcinając prawie jedną dziesiątą Libanu od stolicy i reszty kraju.^[90]

Sytuacja żywnościowa jeszcze przed obecną eskalacją była trudna, a obecnie około 900 tys. osób mierzy się z brakiem bezpieczeństwa żywnościowego.^[91] Potrzeby humanitarne pozostają znaczne. Powszechne szkody wyrządzone w zasobach mieszkaniowych, systemach wodnych, sieciach elektroenergetycznych, szkołach, obiektach opieki zdrowotnej, gruntach rolnych i infrastrukturze społecznościowej nadal ograniczają perspektywy odbudowy gospodarczej. Ponad 700 tys. osób jest dotkniętych uszkodzeniem infrastruktury wodnej w części południowego Libanu, więc powrót nie oznacza końca potrzeb humanitarnych.^[92]

ZAGROŻENIA DLA CYWILÓW NIEZWIĄZANE Z KONFLIKTEM ZBROJNYM

TERRORYZM

17 i 18 września 2024 r. eksplodowały pagery i krótkofalówki, należące do członków Hezbollahu w głównych bastionach tej organizacji - na przedmieściach Bejrutu, w rejonie doliny Bekaa i na południu kraju. W wyniku wybuchu zmarło co najmniej 37 osób. Rannych zostało ok. 3 tys. osób. Wśród poszkodowanych byli także cywile – dzieci i rodziny bojowników, jak również personel medyczny w kierowanych przez Hezbollah instytucjach i szpitalach, używający tego samego typu sprzętu. Skoordynowane eksplozje miały miejsce w przestrzeni publicznej, w zatłoczonych miejscach: na ulicach, w sklepach oraz w domach, a nawet na pogrzebie. O zamach oskarżono służby specjalne Izraela.^{[93][94][95]}

POZAPRAWNE EGZEKUCJE, UPROWADZENIA, POGROMY

Od początku 2024 r. odnotowano pojedyncze przypadki śmiertelnego nadużywania uprawnień przez funkcjonariuszy służb bezpieczeństwa, pozaprawnych egzekucji przeprowadzanych przez działające w Libanie ugrupowania zbrojne, ofiary porachunków klanowych, gangów, samosądów, zemsty rodowej lub kłótni sąsiedzkich itp.^[96]

⁹⁰ Reliefweb, Lebanon Crisis Situation Analysis (Period: 13/04/26 - 19/04/26), 24.04.2026, <https://reliefweb.int/report/lebanon/lebanon-crisis-situation-analysis-period-130426-190426>

⁹¹ Reliefweb, Lebanon Crisis Situation Analysis (Period: 13/04/26 - 19/04/26), 24.04.2026, <https://reliefweb.int/report/lebanon/lebanon-crisis-situation-analysis-period-130426-190426>

⁹² UN OHCHR (The Office of the High Commissioner for Human Rights), Lebanon: UN experts alarmed by killings, displacement and gender-specific harm as Israel escalates hostilities, 22.07.2026, <https://www.ohchr.org/en/press-releases/2026/07/lebanon-un-experts-alarmed-killings-displacement-and-gender-specific-harm>

⁹³ AI (Amnesty International), Lebanon: Establish international investigation into deadly attacks using exploding portable devices, 20.09.2026, <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2024/09/lebanon-establish-international-investigation-into-deadly-attacks-using-exploding-portable-devices/>

⁹⁴ International Bar Association, Lebanon device attacks: 'extrajudicial killings cannot be the norm', 07.11.2024, <https://www.ibanet.org/lebanon-device-attacks>

⁹⁵ Interia, Pagery Hezbollahu eksplodowały. Prawie 3 tys. rannych w Libanie, 17.09.2026, https://wydarzenia.interia.pl/bliski-wschod/news-pagery-hezbollahu-eksplodowaly-prawie-3-tys-rannych-w-libani,nld,7817502#utm_source=paste&utm_medium=paste&utm_campaign=firefox

⁹⁶ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Lebanon, civilians, 01.01.2023-10.10.2025, dane pobrano 16.10.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

PRZEMOC STOSOWANA W TRAKCIE DEMONSTRACJI I PROTESTÓW

18 maja 2024 r. grupa protestujących zebrała się pod komisariatem policji w miasteczku Chouaifat, domagając się zwrotu skonfiskowanych motocykli. Jeden z policjantów oddał strzał ostrzegawczy, ale omyłkowo postrzelił jednego z protestujących.^[97]

PRZESTĘPCZOŚĆ ZORGANIZOWANA

W Libanie przestępczość zorganizowana jest wpleciona w działania podmiotów państwowych i organizacji zbrojnych. Partie polityczne i milicje starają się oficjalnie oddzielać swoje działania polityczne od kryminalnych, jednak równocześnie starają się chronić swoich członków poprzez oddziaływanie na system bezpieczeństwa i wymiar sprawiedliwości. Hezbollah, dominująca siła polityczno-wojskowa w Libanie, odgrywa znaczącą rolę w krajobrazie przestępczym kraju. Niektórzy wysoko postawieni politycy Hezbollahu są podejrzewani o zapewnianie ochrony grupom przestępczym, zaangażowanym w produkcję konopi w Dolinie Bika/Bekaa. Na niższym szczeblu, siły bezpieczeństwa często są zamieszane w wymuszenia.^[98]

Przestępczość zorganizowana głęboko zinfiltrowała libański sektor prywatny, szczególnie na obszarach zdominowanych przez Hezbollah, takich jak części przedmieść Bejrutu, prowincje południowe i wschodnia Dolina Bekaa. Na tych obszarach legalne operacje biznesowe odgrywają drugorzędną rolę w stosunku do działalności przestępczej. W Dolinie Bekaa rodziny i uzbrojone klany sprawują kontrolę terytorialną nad farmami konopi i angażują się w przemoc związaną z ich przestępczymi przedsięwzięciami. Społeczności lokalne działają w ramach struktur klanowych, a rody funkcjonują jako organizacje przestępcze o określonym członkostwie i wpływie terytorialnym, z których niektóre mają powiązania z grupami przestępczymi w Syrii.^[99] W ramach tych struktur może dochodzić do przypadków krwawej zemsty i innego typu porachunków międzyklanowych.^[100]

PRAWNE I PRAKTYCZNE ASPEKTY DOTYCZĄCE ZMIANY MIEJSCA POBYTU

PRZEPISY REGULUJĄCE SWOBODĘ PRZEMIESZCZANIA SIĘ

Prawo zapewnia obywatelom swobodę przemieszczania się wewnątrz kraju, osiedlania, podróżowania za granicę, emigracji i repatriacji. Rząd ogólnie przestrzega tych praw, ale nakłada znaczne ograniczenia na prawa uchodźców i osób

⁹⁷ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Lebanon, Protests, 01.01.2023-10.10.2025, dane pobrano 16.10.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

⁹⁸ Global Organized Crime Index, Lebanon, 2023, <https://ocindex.net/country/lebanon>

⁹⁹ Global Organized Crime Index, Lebanon, 2023, <https://ocindex.net/country/lebanon>

¹⁰⁰ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Lebanon, civilians, 01.01.2022-10.10.2025, dane pobrano 16.10.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

ubiegających się o azyl, z których większość jest Palestyńczykami, Syryjczykami lub Irakijczykami.^[101]

W praktyce, przemieszczanie się po kraju może być niekiedy utrudnione na skutek działalności ugrupowań zbrojnych, które utrudniają lub uniemożliwiają poruszanie się po terenach, gdzie działają i które kontrolują.^[102]

W obozach dla uchodźców palestyńskich samowolnie komendanci wprowadzają własne zasady dotyczące bezpieczeństwa, czasem po uzgodnieniu ich z rządem. Rząd prowadzi posterunki kontrolne przy wjeździe do obozów i kontroluje ruch osobowy w co najmniej w połowie z 12 palestyńskich obozów.^[103]

Ostrzał prowadzony przez Izrael i zniszczenia infrastruktury transportowej i mostów również ma negatywny wpływ na swobodę przemieszczania się, powodując utrudnienia w korzystaniu z dróg, zwłaszcza na południu Libanu.^[104]

MIGRACJE WEWNĘTRZNE

Liban jest krajem wysoko zurbanizowanym, w którym niemal 90% ludności żyje na terenach miejskich. Najwięcej ludzi mieszka na wybrzeżu Morza Śródziemnego. Największym miastem jest Bejrut, liczący 2,5 mln ludności^[105], z czego duży odsetek stanowią uchodźcy: Palestyńczycy i Syryjczycy. Nawiedzające Liban od lat kolejne kryzysy, w szczególności sposób uderzające w mieszkańców libańskich miast, spowodowały narastającą presję na infrastrukturę miejską i dostęp do mieszkań, wody, urządzeń sanitarnych i innych podstawowych usług i zasobów.^[106]

WEWNĘTRZNI UCHODźCY

Według danych władz libańskich, od rozpoczęcia eskalacji między Izraelem a Hezbollahem na początku marca 2026 r. wysiedlonych zostało w Libanie około 1,2 mln osób (z 5 mln mieszkańców), przy czym około 350 tys. z nich to dzieci. Dotyczyło to przede wszystkim ludności południowego Libanu, która przemieszczała się na północ, by uciec od trwającego na libańsko-izraelskim pograniczu konfliktu.^[107]

Zgodnie z informacjami z września 2026 r., wewnętrznymi przesiedleniami dotkniętych było nadal ok. 330 tys. osób, głównie mieszkańców południa Libanu, którzy nie mogą wrócić do swoich wiosek z powodu walk.^[108] Co najmniej 22 tys. osób

¹⁰¹ USDOS (US Department of State), 2023 Country Report on Human Rights Practices: Lebanon, 23.04.2024, <https://www.state.gov/reports/2023-country-reports-on-human-rights-practices/lebanon/>

¹⁰² USDOS (US Department of State), 2023 Country Report on Human Rights Practices: Lebanon, 23.04.2024, <https://www.state.gov/reports/2023-country-reports-on-human-rights-practices/lebanon/>

¹⁰³ USDOS (US Department of State), 2023 Country Report on Human Rights Practices: Lebanon, 23.04.2024, <https://www.state.gov/reports/2023-country-reports-on-human-rights-practices/lebanon/>

¹⁰⁴ Reliefweb, Lebanon Crisis Situation Analysis (Period: 13/04/26 - 19/04/26), 24.04.2026, <https://reliefweb.int/report/lebanon/lebanon-crisis-situation-analysis-period-130426-190426>

¹⁰⁵ UN Habitat, Lebanon, <https://unhabitat.org/lebanon>

¹⁰⁶ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook Lebanon, 01.10.2025, <https://worldfactbookarchive.org/archive/2025/LB>

¹⁰⁷ Reliefweb, Lebanon Crisis Situation Analysis (Period: 13/04/26 - 19/04/26), 24.04.2026, <https://reliefweb.int/report/lebanon/lebanon-crisis-situation-analysis-period-130426-190426>

¹⁰⁸ BBC News, Israel says it has destroyed major underground Hezbollah base, 11.09.2026, https://www.bbc.co.uk/news/articles/c4ql92lw8vpo?at_medium=RSS&at_campaign=rss

mieszka w obozach zbiorowego zakwaterowania, a reszta u rodzin, zwykle w skrajnie przeludnionych mieszkaniach. Pozostali natomiast powrócili do swych domów.^[109]

Rząd Libanu opracował krajowe ramy prawne dla powracających i zasady przywracania podstawowych usług, w tym działania na rzecz rozbijania niewybuchów i usuwania gruzu, naprawy infrastruktury, odnawiania i odbudowywania mieszkań. Jednocześnie rząd – przy wsparciu organizacji humanitarnych, takich jak UNHCR – nadal pomaga społecznościom dotkniętym przez przesiedlenia. Problemem pozostają jednak niedostateczne środki na ten cel.^[110]

UCHODŹCY W KRAJACH SĄSIEDNICH

Od momentu wznowienia działań wojennych na początku marca 2026 r. ponad 200 tys. osób uciekło z Libanu za granicę. Ogromną większość stanowili wśród nich uchodźcy syryjscy przebywający dotychczas na terytorium Libanu. W grupie szukającej schronienia za granicą było ponad 28 tys. Libańczyków.^[111]

PODSUMOWANIE

W Libanie obowiązuje formalnie ustrój parlamentarno-gabinetowy, jednak od wielu lat cechuje go bardzo duża niestabilność polityczna. Na sytuację polityczną i społeczną w Libanie negatywnie oddziałują podziały religijne, wzmacniane przez liczne konflikty, toczące się w bliskim sąsiedztwie tego kraju.

W Libanie sądy nadal orzekają wyroki kary śmierci, jednakże od 2004 r. nie przeprowadzono w Libanie żadnej egzekucji.

Od początku marca 2026 r. trwa kolejna odsłona konfliktu między Izraelem a Hezbollahem – szyicką bojówką, wspieraną przez Iran, w ramach której Izrael przeprowadził inwazję lądową na Liban, rozszerzając swoją strefę buforową w południowym Libanie, na północ od rzeki Litani. Od 16 kwietnia 2026 r. trwa formalne zawieszenie broni między Libanem i Izraelem, ale Hezbollah nie jest stroną tego porozumienia. Izrael nadal prowadzi ostrzał z powietrza, a Hezbollah atakuje izraelskich żołnierzy na terytorium Libanu.

Powszechne zagrożenie życia nadal istnieje w przypadku cywilów przebywających w regionach zamieszkałych przez ludność szyicką, znajdujących się na południu kraju, w szczególności w części okupowanej przez Izrael. Duża część osób z tego obszaru jednak wyjechała, przemieszczając się na inne tereny Libanu. Obecnie w tym kraju zarejestrowanych jest ok. 330 tys. wewnętrznych uchodźców, którzy nie mogą wrócić do swoich domów.

¹⁰⁹ UN OHCHR (The Office of the High Commissioner for Human Rights), Lebanon: UN experts alarmed by killings, displacement and gender-specific harm as Israel escalates hostilities, 22.07.2026, <https://www.ohchr.org/en/press-releases/2026/07/lebanon-un-experts-alarmed-killings-displacement-and-gender-specific-harm>

¹¹⁰ UN OHCHR (The Office of the High Commissioner for Human Rights), Lebanon: UN experts alarmed by killings, displacement and gender-specific harm as Israel escalates hostilities, 22.07.2026, <https://www.ohchr.org/en/press-releases/2026/07/lebanon-un-experts-alarmed-killings-displacement-and-gender-specific-harm>

¹¹¹ Reliefweb, Lebanon Crisis Situation Analysis (Period: 13/04/26 - 19/04/26), 24.04.2026, <https://reliefweb.int/report/lebanon/lebanon-crisis-situation-analysis-period-130426-190426>

ZASTRZEŻENIE

Niniejsze opracowanie tematyczne zostało przygotowane przez Wydział Informacji o Krajach Pochodzenia Urzędu do Spraw Cudzoziemców na potrzeby prowadzenia postępowań w sprawach o udzielenie ochrony międzynarodowej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Opracowanie na temat sytuacji bezpieczeństwa może być pomocne w szczególności w sprawach rozpatrywanych w oparciu o **art. 15 pkt. 3 oraz art. 18 pkt. 1. Ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium RP z dn. 13 czerwca 2003 z późn. zmianami.**

Treść opracowania nie przesądza jednak o wyniku decyzji w indywidualnym postępowaniu administracyjnym, gdyż zawsze brana jest pod uwagę całość zgromadzonego materiału dowodowego i indywidualny charakter sprawy.

Informacje zamieszczone w niniejszym opracowaniu pochodzą w większości z publicznie dostępnych źródeł. Zostały one zebrane i opracowane przy zachowaniu zasady neutralności i obiektywizmu, a także z dołożeniem najwyższej staranności – tak, by odzwierciedlały aktualny w chwili publikacji opracowania stan wiedzy na prezentowany temat, a także pochodziły z różnych źródeł.

Terminologia użyta w niniejszym opracowaniu nie jest terminologią prawniczą. Określenia takie jak „prześladowanie”, „dyskryminacja”, „konflikt” itp. używane mogą być, za materiałami źródłowymi, w znaczeniu potocznym i nie są tożsame z definicjami podanymi w ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Niniejsze opracowanie zawiera wyłącznie informacje, poglądy i opinie prezentowane przez autorów materiałów źródłowych. Oświadczenia i oceny zawarte w niniejszym opracowaniu nie są i nie mogą być uważane za oświadczenia i oceny własne Urzędu do Spraw Cudzoziemców. Niniejsze opracowanie nie jest także i nie może być uważane za jakąkolwiek deklarację polityczną polskich władz.

Urząd do Spraw Cudzoziemców nie ponosi odpowiedzialności prawnej za publikowane w opracowaniu treści ani nie jest zobowiązany do publikacji jego aktualizacji, a także nie ponosi odpowiedzialności za sposób wykorzystania udostępnionych informacji.

Informujemy, że autorskie prawa majątkowe do niniejszego opracowania, w tym prawo do jego rozpowszechniania i publicznego udostępniania w Internecie, przysługują wyłącznie Urzędowi do Spraw Cudzoziemców (adres: ul. Koszykowa 16, 00-564 Warszawa; NIP: 5262548316; REGON: 017315012).

BIBLIOGRAFIA

1. ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Lebanon, civilians, 01.01.2023-10.10.2025, dane pobrano 16.10.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>
2. AI (Amnesty International), Lebanon: Establish international investigation into deadly attacks using exploding portable devices, 20.09.2026, <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2024/09/lebanon-establish-international-investigation-into-deadly-attacks-using-exploding-portable-devices/>
3. Al Jazeera, Two killed near Israeli-occupied area in south Lebanon, 11.10.2026, <https://www.aljazeera.com/news/2026/10/11/two-killed-near-israeli-occupied-area-in-south-lebanon>
4. Al-Awsat, 700 Square Kilometers Under Israeli Occupation in Lebanon: What Does the 'Security Belt' Mean?, 24.10.2026, <https://english.aawsat.com/arab-world/5333006-700-square-kilometers-under-israeli-occupation-lebanon-what-does-%E2%80%99security-belt%E2%80%99>
5. Aljazeera, Celebrations in Lebanon as 10-day ceasefire with Israel begins, 17.04.2026, <https://www.aljazeera.com/news/2026/4/17/celebrations-in-lebanon-as-10-day-ceasefire-with-israel-begins>
6. Aljazeera, Israeli military launches 'ground operations' in southern Lebanon, 16.03.2026, <https://www.aljazeera.com/news/2026/3/16/israeli-military-launches-limited-ground-operations-in-southern-lebanon>
7. Amnesty International, Death Sentences and Executions, 2025, 18.05.2026, <https://www.amnesty.org/en/documents/ACT50/0778/2026/en/>
8. Arab Wall, Understanding Lebanon's Persistent Presidential Vacancy Crisis, 13.03.2024, <https://arabwall.com/en/understanding-lebanons-persistent-presidential-vacancy-crisis/>
9. BBC News, Army chief elected Lebanon's president after years of deadlock, 09.01.2025, <https://www.bbc.com/news/articles/cdxzxd32lzvo>
10. BBC News, Eleven killed in Israeli strikes on southern Lebanon, authorities say, 15.08.2026, https://www.bbc.com/news/articles/c4gjqx4qjeo?at_medium=RSS&at_campaign=rss
11. BBC News, ICJ president Nawaf Salam named Lebanon's new prime minister, 13.01.2025, <https://www.bbc.com/news/articles/c2eq7qe72j2o>
12. BBC News, Israel and Lebanon sign framework agreement after US-brokered talks, 26.06.2026, <https://www.bbc.com/news/articles/cg5315n1v5go>
13. BBC News, Israel says it has destroyed major underground Hezbollah base, 11.09.2026, https://www.bbc.co.uk/news/articles/c4gl92lw8vpo?at_medium=RSS&at_campaign=rss
14. BBC News, Israel-Hezbollah conflict in maps: Ceasefire in effect in Lebanon, 27.11.2024, <https://www.bbc.com/news/articles/c9vp7dg3ml1o>

15. BBC News, Israeli strikes in southern Lebanese village kill 12, 07.09.2026, https://www.bbc.co.uk/news/articles/c5yl96vz0edo?at_medium=RSS&at_campaign=rss
16. BBC News, Lebanon election: Hezbollah and allies lose parliamentary majority, 17/05/2022, <https://www.bbc.com/news/world-middle-east-61463884>
17. BBC News, Lebanon parliament votes to abolish death penalty, 11.08.2026, https://www.bbc.com/news/articles/c8enj8p1xwgo?at_medium=RSS&at_campaign=rss
18. BBC News, Three farmers detained by Israel in Lebanon, village leader says, 03.09.2026, https://www.bbc.co.uk/news/articles/c4gq2my0v5po?at_medium=RSS&at_campaign=rss
19. BBC News; Lebanon Profile, 29.08.2023, <http://www.bbc.com/news/world-middle-east-14647308>
20. Biuro Bezpieczeństwa Narodowego, Sytuacja w Libanie, b/d <https://www.bbn.gov.pl/pl/prace-biura/publikacje/analizy-raporty-i-nota/6471,NOTATKA-BBN-Sytuacja-w-Libanie.html>
21. Britannica, Lebanon, <https://www.britannica.com/place/Lebanon/Government-and-society>
22. CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook Lebanon, 01.10.2025, <https://worldfactbookarchive.org/archive/2025/LB>
23. Cornell Law School, Lebanese Republic (Lebanon), 30.05.2019, <https://deathpenaltyworldwide.org/database///results/country?id=41>
24. CSIS (Center for Strategic and International Studies), Lebanon Finally Elects a President, 10.01.2025, <https://www.csis.org/analysis/lebanon-finally-elects-president>
25. DFAT (Australian Government - Department of Foreign Affairs and Trade), Country Information Report- Lebanon, 26.06.2023, <http://dfat.gov.au/about-us/publications/Documents/country-information-report-lebanon.pdf>
26. Encyklopedia Britannica, Lebanon, <https://www.britannica.com/place/Lebanon/>
27. Encyklopedia PWN, Liban. Historia, <https://encyklopedia.pwn.pl/haslo/Liban-Historia;4574610.html>
28. European Forum for Democracy and Solidarity, Lebanon, 21.07.2020, <https://www.europeanforum.net/countries/lebanon>
29. France24, Lebanon condemns Israel's 'clear intention' to impose new occupation of its territory, 32.03.2026, <https://www.france24.com/en/middle-east/20260331-lebanon-condemns-israel-s-clear-intention-to-impose-new-occupation-of-its-territory>
30. France24.com, Lebanon's Hezbollah, allies lose parliament majority in elections, 17/05/2022, <https://www.france24.com/en/live-news/20220517-lebanon-s-hezbollah-allies-lose-parliament-majority-in-elections>
31. Gazeta, Najpierw pagery, teraz krótkofalówki. W Libanie masowo wybuchały walkie-talkie. Są ofiary, 18.09.2024, <https://wiadomosci.gazeta.pl/wiadomosci/7,114881,31316718,najpierw-pagery-teraz-krotkofalowki-w-calym-libanie-wybuchaly.html>

32. GeoBit AI, Weekly Security Brief Lebanon, 19.10.2026, <https://www.geobit.ai/brief/country/lebanon>
33. Global Organized Crime Index, Lebanon, 2023, <https://ocindex.net/country/lebanon>
34. HRW (Human Rights Watch), Israeli Displacement and Killings of Civilians in Lebanon Rage On, 11.06.2026, <https://www.hrw.org/news/2026/06/11/israeli-displacement-and-killings-of-civilians-in-lebanon-rage-on>
35. Informator ekonomiczny MSZ, Liban, ostatnia aktualizacja strony 23.09.2021, <https://www.gov.pl/web/liban/informator-ekonomiczny>
36. Interia, Pagery Hezbollahu eksplodowały. Prawie 3 tys. rannych w Libanie, 17.09.2026, https://wydarzenia.interia.pl/bliski-wschod/news-pagery-hezbollahu-eksplodowaly-prawie-3-tys-rannych-w-libani,nld,7817502/utm_source=paste&utm_medium=paste&utm_campaign=firefox
37. International Bar Association, Lebanon device attacks: 'extrajudicial killings cannot be the norm', 07.11.2024, <https://www.ibanet.org/lebanon-device-attacks>
38. IPS News, Death Toll Rises During Israel's Siege in Lebanon, 10.10.2024, https://www.ipsnews.net/2024/10/death-toll-rises-israels-siege-lebanon/?utm_source=rss&utm_medium=rss&utm_campaign=death-toll-rises-israels-siege-lebanon
39. ISW (Institute for the Study of War), Iran Update, October 29, 2024, 29.10.2024, <https://understandingwar.org/backgroundunder/iran-update-october-29-2024>
40. ISW (Institute for the Study of War), Iran Update, October 9, 2026, 09.10.2026, <https://understandingwar.org/research/middle-east/iran-update-october-9-2026/>
41. ISW (The Institute for the Study of War), How Hezbollah Is Preventing Its Disarmament, Again, 22.10.2026, <https://understandingwar.org/research/middle-east/how-hezbollah-is-preventing-its-disarmament-again/>
42. Le Monde, Lebanese mourn victims of 'Black Wednesday': 'We are not just numbers', 11.04.2026, https://www.lemonde.fr/en/international/article/2026/04/11/lebanese-mourn-victims-of-black-wednesday-we-are-not-just-numbers_6752321_4.html
43. Moradi S.; Wilczyński P., Przegląd wewnętrznych i regionalnych wyzwań stojących przed integralnością Libanu 27/02/2014, [http://bliskiwschod.pl/2014/02/przegląd-wewnętrznych-i-regionalnych-wyzwań-stojących-przed-integralnością-libanu/](http://bliskiwschod.pl/2014/02/przegl%C4%85d-wewn%C4%99trznych-i-regionalnych-wyzwa%C5%84n-stoj%C4%85cych-przed-integralnosc%C4%85-libanu/)
44. New York Times, Israel Intensifies Strikes in Lebanon Amid Push for Cease-Fire, 12.11.2024, <https://www.nytimes.com/2024/11/12/world/middleeast/israel-lebanon-strikes-hezbollah.html>
45. PISM (Polski Instytut Spraw Międzynarodowych), Wpływ wojny w Strefie Gazy na sytuację w Libanie, 29.01.2024, [https://www.pism.pl/publikacje/wpływ-wojny-w-strefie-gazy-na-sytuację-w-libanie](https://www.pism.pl/publikacje/wp%C5%82yw-wojny-w-strefie-gazy-na-sytuacj%C4%99-w-libanie)
46. Reliefweb, Lebanon Crisis Situation Analysis (Period: 13/04/26 - 19/04/26), 24.04.2026, <https://reliefweb.int/report/lebanon/lebanon-crisis-situation-analysis-period-130426-190426>

47. Reliefweb, Lebanon Crisis Situation Analysis (Period: 13/04/26 - 19/04/26), 24.04.2026, <https://reliefweb.int/report/lebanon/lebanon-crisis-situation-analysis-period-130426-190426>
48. Reuters, Hezbollah and allies lose majority in Lebanese parliament, final results show, 17/05/2022, <https://www.reuters.com/world/middle-east/hezbollah-allies-lose-majority-lebanese-parliament-final-results-show-2022-05-17/>
49. Reuters, Israeli strikes hit east Lebanon, expanding scope despite ceasefire, 27.04.2026, <https://www.reuters.com/world/middle-east/israeli-strikes-hit-east-lebanon-expanding-scope-despite-ceasefire-2026-04-27/>
50. Reuters, Israeli strikes hit east Lebanon, expanding scope despite ceasefire, 27.04.2026, <https://www.reuters.com/world/middle-east/israeli-strikes-hit-east-lebanon-expanding-scope-despite-ceasefire-2026-04-27/>
51. Reuters, Israeli strikes kill 14 in Lebanon as Israel warns residents to leave towns beyond 'buffer zone'. 26.04.2026, <https://www.reuters.com/world/middle-east/israeli-military-issues-evacuation-warning-seven-lebanese-towns-north-litani-2026-04-26/>
52. Reuters, Lebanon to delay May elections due to conflict with Israel, officials say, 03.03.2026, <https://www.reuters.com/world/middle-east/lebanon-delay-may-elections-due-conflict-with-israel-officials-say-2026-03-03/>
53. Security Council Report, March 2026 Monthly Forecast, Lebanon, 02.03.2026, <https://www.securitycouncilreport.org/monthly-forecast/2026-03/lebanon-37.php>
54. The Conversation, Dahiyeh: the Beirut suburb at the heart of an Israeli military doctrine, 11.03.2026, <https://theconversation.com/dahiyeh-the-beirut-suburb-at-the-heart-of-an-israeli-military-doctrine-277863>
55. The Conversation, UN peacekeepers prepare to exit Lebanon after 70 years, 23.10.2026, <https://theconversation.com/un-peacekeepers-prepare-to-exit-lebanon-after-70-years-leaving-behind-a-worrying-security-vacuum-293159>
56. The Guardian, Hezbollah drone strikes target Israeli soldiers in southern Lebanon, 28.04.2026, <https://www.theguardian.com/world/2026/apr/28/hezbollah-drone-strikes-target-israeli-soldiers-in-southern-lebanon>
57. UN Habitat, Lebanon, <https://unhabitat.org/lebanon>
58. UN OHCHR (The Office of the High Commissioner for Human Rights), Lebanon: UN experts alarmed by killings, displacement and gender-specific harm as Israel escalates hostilities, 22.07.2026, <https://www.ohchr.org/en/press-releases/2026/07/lebanon-un-experts-alarmed-killings-displacement-and-gender-specific-harm>
59. UN Security Council, Implementation of Security Council resolution 1701 (2006) during the period from 26 October 2021 to 18 February 2022, 11/03/2022, https://www.securitycouncilreport.org/atf/cf/%7B65BFCF9B-6D27-4E9C-8CD3-CF6E4FF96FF9%7D/S_2022_214.pdf
60. UN Security Council, Implementation of Security Council resolution 1701 (2006) during the period from 21 February to 20 June 2024; Report of the Secretary-General[S/2024/548], 12.07.2024, <https://undocs.org/s/2024/548>

61. UN Security Council, Twenty-sixth semi-annual report of the Secretary-General to the Security Council on the implementation of Security Council resolution 16/10/2017 http://www.securitycouncilreport.org/atf/cf/%7B65BFCF9B-6D27-4E9C-8CD3-CF6E4FF96FF9%7D/s_2017_374.pdf
62. UN Security Council, Twenty-sixth semi-annual report of the Secretary-General to the Security Council on the implementation of Security Council resolution 16/10/2017: http://www.securitycouncilreport.org/atf/cf/%7B65BFCF9B-6D27-4E9C-8CD3-CF6E4FF96FF9%7D/s_2017_374.pdf
63. US Congressional Research Service, Lebanon, 25.07.2017, <http://www.refworld.org/docid/59c36d7a4.html>
64. USDOS (Department of State), Country Report on Terrorism 2020 - Chapter 1 - Lebanon, 16/12/2021, <https://www.ecoi.net/en/document/2065412.html>
65. USDOS (US Department of State), 2023 Country Report on Human Rights Practices: Lebanon, 23.04.2024, <https://www.state.gov/reports/2023-country-reports-on-human-rights-practices/lebanon/>
66. USDOS (US Department of State), 2023 Country Report on Human Rights Practices: Lebanon, 23.04.2024, <https://www.state.gov/reports/2023-country-reports-on-human-rights-practices/lebanon/>
67. Wikimedia Commons, Anne drew Andrew and Drew - Own work, File:Lebanon governorates english.svg, (CC BY-SA 3.0), 06.01.2018, https://en.wikipedia.org/wiki/Governorates_of_Lebanon//media/File:Lebanon_governorates_english.svg
68. Wikimedia Commons, Lebanon religious groups distribution.jpg, 29.12.2012, https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Lebanon_religious_groups_distribution.jpg
69. Wikipedia, Governorates of Lebanon, https://en.wikipedia.org/wiki/Governorates_of_Lebanon
70. Wikipedia, Inwazja Izraela na Liban (2024), [https://pl.wikipedia.org/wiki/Inwazja_Izraela_na_Liban_\(2024\)](https://pl.wikipedia.org/wiki/Inwazja_Izraela_na_Liban_(2024))